

DE BOOGAARD BOERDERIJ, EEN BURCHT VAN VERZET

DE BOOGAARD BOERDERIJ (JODENBOERDERIJ)

Het nostalgisch aandoende boerderijtje, de Boogaard boerderij, gelegen aan de Rijnlanderweg 1253 (voorheen Sloteweg) in Nieuw -Vennep dateert uit 1868. Hoe klein het ook was en nog is, het heeft een grote geschiedenis "onder de pannen".

'DE ZORG'

De eerste naam 'De Zorg' had toen niet toepasselijker gegeven kunnen worden. De toenmalige bewoner kon niet bevroeden welke geschiedenis de boerderij stond te wachten. Dat het na 125 jaar op de monumentenlijst geplaatst zou worden maakt het anno nu des te belangrijker, dat het boerderijtje een aparte status krijgt. Hoewel het pand in 1950 de naam 't Sunneke kreeg, bleef het onmiskenbaar verbonden met de rol van de familie Boogaard en hun boerderij 'De Zorg' in de oorlogsjaren.

FAMILIE BOOGAARD

De 75-jarige opa Hannes Boogaard, die met zijn dochter Aagje en zijn zoons Antheunis (Teun) en Willem en kleindochter Metje (dochter van Hannes Jr.) op de boerderij woonden, hebben van 1939 tot en met 1943 in totaal meer dan 150 joodse onderduikers verborgen gehouden. Tevens was het een soort tussenstation voor circa 3000 joden, die door de Boogaards elders werden ondergebracht. Dit kon niet onopgemerkt blijven. Diverse malen werd de "joden boerderij" zoals het huis bekend stond, overvallen. Dat gebeurde overigens meestal door Nederlandse politiemensen. Bij een eerste overval werd niets gevonden, maar bij de tweede op 11 november 1942, die duurde van 13.00 uur 's-middags tot de avond, werd de gemetselde kelder onder de woning ontdekt en daarmee de twaalf volwassenen en een meisje van vier jaar. Tijdens de schermutselingen in het huisje, werd het meisje, Leny, door Metje die net thuis kwam, "verdonkeremaand". Door de actie van Metje overleefde Leny de oorlog. De andere onderduikers werden gedeporteerd en oude Hannes werd opgepakt. Hij kwam pas na tien weken weer vrij. Opa Hannes Boogaard beschouwde het als een christenplicht om de joden te redden. Bij een derde overval in de herfst van 1943 door Nederlandse WA-mannen en een groep SD-ers werden, door de houding van de onvermurwbare Boogaards en ondanks het dreigement Antheunis dood te schieten en de boerderij in brand te steken, de onderduikers voor de zoveelste maal gered uit de handen van de Duitsers. De dreiging werd groter. Helaas zou een gelogen verhaal van een clandestiene slachter het einde betekenen van het heldhaftig optreden van de familie Boogaard. Op 6

oktober 1943 vond de vierde en laatste overval plaats.

HET ONDERZOEK EN DE MAQUETTES

De oprichter van de stichting CRASH, Henk Rebel, heeft zich ingezet voor een complete historische verslaglegging en verwoordde het in oktober 1999 als volgt:

“Toen Cor van Stam, in de oorlog Commandant Binnenlandse Strijdkrachten afdeling West na de oorlog burgemeester van de Haarlemmermeer, in 1991 onze eerste expositie opende, vertelde hij ons het verhaal van de verzetsboerderij van de familie Boogaard aan de voormalige Sloterweg (nu Rijnlanderweg). Hij wilde van dit boerderijtje een museum maken. Het

gehele gemeentebestuur stond in 1992 achter dit plan. Op 20 augustus 1995 overleed Cor van Stam, vanaf dat moment lag de motor achter het initiatief stil. De geschiedenis van de boerderij “De Zorg” en de gehele familie Boogaard liet mij niet meer los. Ik wilde er alles van weten en verzamelde foto’s, rapporten en alle publicaties die in het verleden over deze moedige familie en de boerderij verschenen waren.

Ook heb ik contacten gelegd met de onderduikers ‘van toen’. Het verzamelde materiaal en de interviews gaven mij zo’n goed beeld, dat ik in mijn gedachten zag hoe de boerderij er in de oorlogsjaren uitgezien moet hebben. Met behulp van deze gegevens heb ik een maquette van de boerderij anno 1942, natuurgetrouw en op schaal nagebouwd, zodat een visuele herkenning wordt vastgelegd en gedocumenteerd.”

De maquettes zijn te bezichtigen in het museum aangevuld met veel authentiek fotomateriaal.